Nummer VN2024-008974
Directie rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 16 juli 2024

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)

Agendapunt B6

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Vaststellen van de stedenbouwkundige visie aanleg geluidschermen spoor bij de Conradstraat en in te stemmen met het indienen van de Stedenbouwkundige visie als zienswijze op het Ontwerpbesluit vaststelling saneringsplan Meerjarenprogramma Geluidsanering

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Bijgevoegde stedenbouwkundige visie aanleg geluidschermen spoor bij de Conradstraat in het kader van het MeerJaren Programma Geluidsanering van ProRail vast te stellen;

2. In te stemmen met het indienen van de stedenbouwkundige visie ter onderbouwing van de gemeentelijke zienswijze op het Ontwerpbesluit vaststelling saneringsplan Meerjarenprogramma Geluidsanering, met als belangrijkste punten:

a. Het Saneringsplan voorziet in de aanleg van 4 meter hoge geluidschermen langs het spoor bij de Conradstraat in het kader van het MeerJaren Programma Geluidsanering van ProRail,

b. In de stedenbouwkundige visie wordt voorgesteld de hoogte van geluidsschermen langs de Conradstraat te verlagen van 4 naar 2 meter, waarbij het college tevens adviseert het scherm te voorzien van een zogenaamde diffractor.

c. Hiermee wordt het zicht grotendeels behouden, maar wordt ook, beperkt, ingeboet op de geluidreductie t.o.v. een 4 meter hoog scherm.

Kernboodschap

ProRail is wettelijk verplicht tot het plaatsen van een vier meter hoog geluidscherm bij de Conradstraat. Dit scherm betekent winst voor geluid maar leidt ook tot zichtverlies voor bewoners. Alleen op basis van een door het college vastgestelde stedenbouwkundige visie kan het ministerie van IenW afwijken van de voorgenomen schermhoogte. In de bijgevoegde stedenbouwkundige visie is voorgesteld de hoogte van geluidsschermen langs de Conradstraat te verlagen tot 2 meter en het scherm te voorzien van een zogenaamde diffractor. Hiermee wordt het zicht grotendeels behouden en wordt ook, maar beperkt, ingeboet op de geluidreductie t.o.v. een 4 meter hoog scherm.

Bestuurlijke achtergrond

In de collegevergadering van 16 november 2021 is de voortgang gemeld van het MeerJaren Programma Geluidsanering (MJPG) spoor. De verantwoordelijkheid voor dit programma ligt bij ProRail, als beheerder van de spoorinfrastructuur. Het college heeft op 21 februari 2023 al een stedenbouwkundige visie vastgesteld waarin is voorgesteld de schermhoogte voor de Spaarndammerstraat/Zaanstraat te verlagen van 5 naar 4 meter en het bovenste deel van het scherm ook transparant uit te voeren.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a en e Gemeentewet

Het college is bevoegd het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren en te besluiten namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat in voorkomende gevallen anders beslist.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Bijgevoegde stedenbouwkundige visie aanleg geluidschermen spoor bij de Conradstraat in het kader van het MeerJaren Programma Geluidsanering van ProRail vast te stellen

In de Wet milieubeheer zijn regels opgenomen voor de aanpak van bestaande geluidknelpunten vanwege het (rijks)spoor. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de saneringsmaatregelen ligt bij de beheerder van de spoorinfrastructuur, ProRail. De geluidbelasting voor de saneringswoningen dient teruggebracht te worden tot onder de wettelijke saneringswaarde. De saneringsaanpak is ondergebracht in het Meerjarenprogramma Geluidsanering voor de (rijks)spoorwegen (verder: MJPG-Spoor). Plaatsing van de geluidschermen is voor ProRail een wettelijke plicht. Alleen in geval van bezwaren van bijv. stedenbouwkundige aard kan hiervan worden afgeweken. Voorwaarde is dan wel dat die stedenbouwkundige beperkingen blijken uit een door het college van B&W vastgestelde stedenbouwkundige visie. Het ministerie van IenW beoordeelt vervolgens op basis van die visie of de plannen aangepast moeten worden.

Op 29 mei 2024 heeft de staatssecretaris van I&W bekendgemaakt dat het Ontwerpbesluit vaststelling saneringsplan Meerjarenprogramma Geluidsanering voor de duur van zes weken ter inzage ligt en dat eenieder een zienswijze over dit ontwerpbesluit naar voren kan brengen

Het saneringsplan Fase 2, nr. 10, waar Amsterdam onder valt, is vanaf 30 mei ter inzage gelegd[1]. Het saneringsplan bevat geluidbeperkende maatregelen als raildempers, geluidschermen, brugmaatregelen en gevelsanering. Schermmaatregelen zijn voorzien voor de volgende locaties. De hoogte en lengte van het scherm in meters is aangegeven:

- Celebesstraat (3/115); stadsdeel Oost

- Starrenboschstraat (1/250); stadsdeel Oost

- Oosterspoorplein (1,5/25); stadsdeel Oost

- Conradstraat (4/83 en 2/30); stadsdeel Centrum)

- Ruyterkade A (3/65); stadsdeel Centrum

- Ruyterkade B (5/90); stadsdeel Centrum

- Dijksgracht (1/52); stadsdeel Centrum

- Spaarndammerstraat/Zaanstraat (4/ 650); stadsdeel West.

Schermmaatregelen kunnen ook tot andere effecten leiden, denk dan bv. aan de vermindering van zicht en barrierewerking.

In dat verband heeft het college op 21 februari 2023 al een stedenbouwkundige visie vastgesteld voor het scherm aan de Spaarndammerstraat/Zaanstraat. In die visie was voorgesteld de schermhoogte te verlagen van 5 naar 4 meter, en de bovenste 2 meter transparant uit te voeren, teneinde het zicht voorbewoners niet te veel te beperken.

Pas in december 2023 is de gemeente Amsterdam geïnformeerd dat het beoogde scherm aan de Conradstraat over het grootste deel 4 meter hoog dient te zijn, waar in de eerdere concept plannen steeds sprake is geweest van een hoogte van 1 meter. Aangezien die verhoging van de schermhoogte ook negatieve gevolgen kan hebben voor bewoners (w.o. zichtverlies) is alsnog voorliggende stedenbouwkundige visie opgesteld voor het scherm aan de Conradstraat. Eigenaren en bewoners zijn na de ter inzagelegging van het plan door ProRail per brief geïnformeerd over het saneringsplan en de nieuwe schermhoogte van 4 meter voor de Conradstraat.

In de volgende figuur is de ligging en de voorgestelde hoogte van het geluidscherm aan de Conradstraat weergegeven:

[1] Het saneringsplan is hier in te zien: https://www.bureausaneringverkeerslawaai.nl/rijksinfrastructuur/bekendmakingen/saneringsplannen-spoorwegen/.

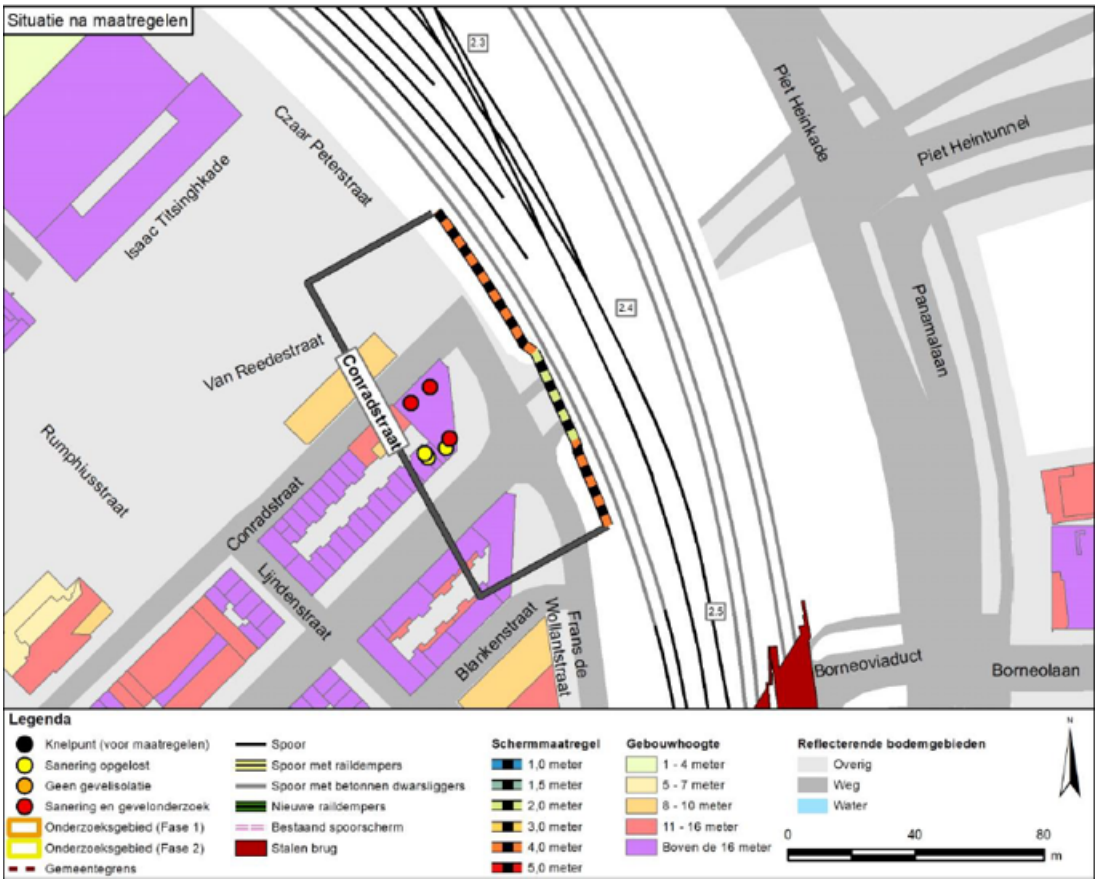

Figuur 1. Ligging van het beoogde scherm aan de Conradstraat. Het geluidsscherm is ter weerszijden van de brug 4 meter hoog en op de brug 2 meter hoog.

Allereerst is beoordeeld of het in 2017 door het college vastgesteld Ruimtelijk Kader PHS voldoende basis biedt om af te kunnen wijken van de door ProRail beoogde dimensies van de schermen. Dat is niet het geval. Het Ruimtelijk Kader biedt voor alle schermen wel een goede basis voor de uitvoeringswijze (transparant, groen etc.) maar geeft geen basis voor bv. een verlaging van de schermhoogte.

Daarom is voor de locatie Conradstraat een stedenbouwkundige visie opgesteld. Voor de andere schermlocaties biedt het Ruimtelijk Kader PHS voldoende basis.

De opgestelde stedenbouwkundige visie is opgenomen in de bijlage. In de stedenbouwkundige visie is gekeken naar de impact van de schermen op de omgeving. Het gaat dan om de mate waarin geluidschermen belemmerend werken op stedenbouwkundige structuren, zicht en barrière werking. Op basis van toetsing aan deze criteria is de conclusie dat een 4 meter hoog scherm leidt tot een verslechtering van het doorzicht vanuit de Czaar Peterstraat naar de andere kant van de spoordijk (het Rietlandpark) en zal leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de openbare ruimte op het vlak van licht en gevoel van openheid. Ook werkt de verspringing in de hoogte van de geluidsschermen (van 4 naar 2 meter) visueel storend. Vanuit een stedenbouwkundig oogpunt is een verlaging van de schermhoogte gewenst, waarbij het de voorkeur heeft uit te gaan van eenzelfde schermhoogte op en naast het viaduct (d.w.z. een hoogte van 2 meter).

Het college is niet geheel vrij in de keuze van de schermhoogte. De Wet geluidhinder stelt als eis dat de huidige schermhoogte met minimaal 2 meter verhoogd dient te worden. Een scherm van maximaal 2 meter hoogte voldoet aan deze eis maar vereist wel een onderbouwing in een stedenbouwkundige visie.

Hierbij wordt opgemerkt dat op basis van de PHS-afspraken het treinverkeer de komende jaren zal toenemen en daarmee mogelijk ook de geluidbelasting/overlast. Daarbij speelt mee dat er ook (mogelijk beperkt) bewoners zullen zijn die prijs stellen op een verhoging van het scherm. Een keuze voor een 2 meter hoog scherm betekent dat nu en in de toekomst de mogelijkheid vervalt om op kosten van het rijk verdere geluidbeperkende maatregelen te nemen, ook als er in de toekomst sprake zou zijn van een toename van de geluidsoverlast.

In de stedenbouwkundige visie is dan ook geadviseerd het scherm te voorzien van een zogenaamde diffractor. Een diffractor wordt op het scherm geplaatst en buigt het geluid naar boven af waardoor de effectieve schermhoogte verhoogd wordt. Hiermee kan met een relatief laag scherm het zicht grotendeels behouden worden én wordt ook maar beperkt ingeboet op de geluidreductie t.o.v. een 4 meter hoog scherm[1]. De diffractor zal als uitdrukkelijke wens van het college worden meegegeven. De uiteindelijke beslissing of plaatsing mogelijk is, is aan ProRail, hiervoor zal zeker ook nog onderzoek nodig zijn. Mocht plaatsing toch niet mogelijk zijn dan zal ProRail gevelmaatregelen nemen om te waarborgen dat voor alle saneringswoningen de binnenwaarde gehaald zal worden.

Ad. 2. In te stemmen met het indienen van de stedenbouwkundige visie ter onderbouwing van de gemeentelijke zienswijze op het Ontwerpbesluit vaststelling saneringsplan Meerjarenprogramma Geluidsanering, met als belangrijkste punten:

1. *Het Saneringsplan voorziet in de aanleg van 4 meter hoge geluidschermen langs het spoor bij de Conradstraat in het kader van het MeerJaren Programma Geluidsanering van ProRail,*
2. *In de stedenbouwkundige visie wordt voorgesteld de hoogte van geluidsschermen langs de Conradstraat te verlagen van 4 naar 2 meter, waarbij het college tevens adviseert het scherm te voorzien van een zogenaamde diffractor.*
3. *Hiermee wordt het zicht grotendeels behouden, maar wordt ook, beperkt, ingeboet op de geluidreductie t.o.v. een 4 meter hoog scherm.*

Het saneringsplan Fase 2, nr. 10, waar Amsterdam onder valt, is vanaf 30 mei voor 6 weken ter inzage gelegd. De gemeente kon tot uiterlijk 10 juli een zienswijze indienen. Gezien de deadline is deze zienswijze al ingediend, waarbij is aangegeven dat de onderliggende - door het college vast te stellen stedenbouwkundige visie – na de vaststelling in het college nagestuurd zal worden. De tekst van de ingediende zienswijze komt overeen met de bovengenoemde uitgangspunten voor de stedenbouwkundige visie voor het scherm aan de Conradstraat.

[1] De precieze effectieve geluidswering zal nog bepaald worden op basis van een geluidsonderzoek.

Participatie

De bewoners zijn door ProRail per brief geinformeerd, dit was gelijktijdig met de start van de ter inzagelegging van het saneringsplan voor Amsterdam. Ook vanuit het stadsdeel zijn bewoners geinformeerd over de lopende inspraakprocedure.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Bekendmaking vindt plaats in de gebruikelijke media middels de publicatie van een kennisgeving.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-044507	Advies (pdf)
AD2024-038357	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-044506	Stedbk visie geluidsscherm Conradstraat_def.docx (msw12)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten